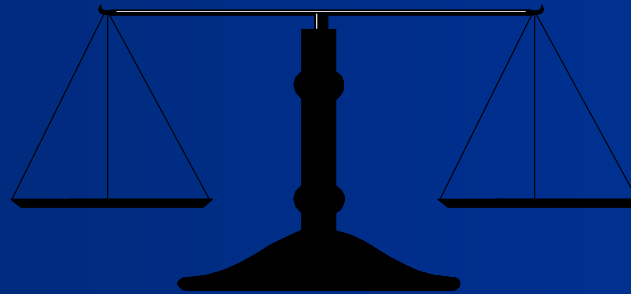

‘Utrechts Kwaliteitskader doorlopende leerlijnen en de AVG

4 oktober 2023

Mr Jolanda J.A. van Boven

**VAN BOVEN Juridisch Adviesbureau
Arnhem**

Op deze presentatie is het auteursrecht van toepassing

AVG overweging 4

Verwerking van persoonsgegevens moet ten dienste van de mens staan

Het recht op bescherming van persoonsgegevens heeft geen absolute gelding, maar moet worden beschouwd in relatie tot de functie ervan in de samenleving (...)

Een paar kenmerken AVG

- accountability
- doelbinding
- data-minimalisatie
- juistheid
- grondslagen
- veiligheid
- governance

Hiërarchie wetgeving

Internationaal recht gaat vóór nationale wetgeving én dus ook vóór beroepscodes

- **Europees Verdrag Rechten van de Mens (EVRM)**
Europees Hof Rechten van de Mens
te Straatsburg (EHRM)
- **Internationaal Verdrag Rechten van het Kind (IVRK)**
- **Alg. Verordening Gegevensbescherming (AVG)**

Eur Hof Rechten vd Mens

- The very essence of the Convention

(=Europees Verdrag Rechten van de mens)

is 'Human Dignity': menselijke waardigheid

alle andere mensenrechten vloeien

hieruit voort en moeten dus in hun onderling

verband worden beschouwd en gewogen

Mensenrechten

- recht op zelfbeschikking
- recht op zorg
- recht op onderwijs
- recht op arbeid
- recht om gevrijwaard te zijn van de aantasting van de lichamelijke en geestelijke integriteit = hg/km
- recht om gevrijwaard te zijn van overlast

Art. 3 IVRK

➤ Internat. Verdrag Rechten van het Kind

Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen, **vormen de belangen van het kind de eerste overweging**

Een paar Nederlandse wetten

- **Wet publieke gezondheid:**
schatten verhouding tussen draaglast en draagkracht
jeugdige én het gezin waartoe hij behoort
- **Wet gemeentelijke schuldhulpverlening**
- **Wet Inburgering, WMO, Jeugdwet, Leerplichtwet**
- **Wams + wettelijke bepalingen waar gemeenten
regie-verantwoordelijk zijn voor zorg aan sociaal
kwetsbare burgers**

Wat is privacy?

- Geen wet bevat het woord privacy; wel:

iedereen heeft recht op de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer! =
privacy...en dan zeggen we:

delen van informatie is schending van de
privacy = dominante denklijn

Privacy

- Noodzakelijk om los te laten: delen van informatie is schending van de privacy.
- *Reflecteer op:*
- Bescherming van de persoonlijke levenssfeer kan soms alleen maar als er informatie wordt gedeeld!

Paradigmawijzigingen

- Uit de eigen discipline: gegevens delen met degenen die betrokken zijn bij de zorg
- Aandacht verschuiven naar een vroeger stadium, nl daar waar er zorgen zijn
- Niets doen is ook een keuze, waar men ook verantwoordelijk voor is !

Rijbanen; toestemming als vluchtstrook

- wettelijke plicht
 - overeenkomst
 - publiekrechtelijke taak
 - vitaal belang
 - gerechtvaardigd belang
-
- toestemming

(metafoor mr S. Katus)

Eisen aan toestemming

- Betrokkene moet informatie ontvangen over te verwerken persoonsgegevens.
- Informatie moet zodanig zijn dat betrokkene info kan begrijpen en consequenties overzien
- betrokkene moet vrij zijn om nee te zeggen
- nee mag geen nadelige gevolgen hebben
- op elk moment toestemming weer intrekken

Eisen aan toestemming

➤ Risico's:

- Voor je weet heb je een ongeldige toestemming
- professional legt eigen verantwoordelijkheid voor verwerken info op bordje van de burger = strijd met accountability!

Autoriteit Persoonsgegevens

Mag ik iemands persoonsgegevens verwerken als degene hiervoor toestemming heeft gegeven?

Nee, dat gaat in het sociaal domein vaak niet op. Toestemming is weliswaar een grondslag in de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), maar hiervoor gelden speciale eisen. Daaraan kunt u in het sociaal domein meestal niet voldoen.

Artikel 6 van de AVG noemt toestemming van betrokkene als een grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens. De betrokkene is degene van wie u persoonsgegevens verwerkt.

Deze toestemming moet dan wel vrij en ondubbelzinnig zijn. Dat betekent dat betrokkenen in vrijheid hun wil moeten kunnen uiten. Ook mag er geen twijfel zijn of betrokkenen hun toestemming hebben gegeven en voor welke specifieke verwerking zij dit hebben gedaan.

Afhankelijkheidsrelatie

Bij de uitvoering van publiekrechtelijke taken in het sociaal domein is er meestal een afhankelijkheidsrelatie tussen de betrokkenen en u als gemeente. Weigeren mensen toestemming voor het verwerken van hun gegevens, dan kan dat bijvoorbeeld gevolgen hebben voor een gewenste voorziening.

Daarom is er geen sprake van vrije toestemming in de zin van de AVG. Toestemming kan dan dus niet gelden als de grondslag voor de gegevensverwerking.

Handelwijze 'hoofdrijbanen'

- verwerken gegevens met toestemming ~~betrokkene~~
- recht te weten wat er waar vastligt en wat wordt uitgewisseld tussen wie =
*'transparantie-beginsel' =
dialog met betrokkene*

COMMUNICATIE

